Geregistreer aan die H.P.K. as 'n Nuusblad.

Die O.B.

VIR DIEGENE GEWOOND AAN DIE BESTE Jorrer SE WYNE

VIR U VRIENDE VIR U GASTE EN VIR U Jorrer SE WYNE

VIERDE JAARGANG. WOENSDAG, 14 FEBRUARIE 1945 No. 12

KEUSE TUSSEN GESONDHEID EN PROVINSIALE GESAG

Politici Skep Probleem Wat Nie Bestaan

Die volk van Suid-Afrika staan op die oomblik voor 'n keuse wat enige mens, behalwe 'n politikus, met verbystering slaan. Die keuse is dat hy moet kies tussen sy gesondheid en die prestige van die provinsiale rade.

So 'n keuse is alleen moontlik omdat dit nie die volk is wat die keuse moet doen nie, maar die politici vir wie dit 'n wiskundige probleem is waarvoor selfs 'n Einstein sal terugdeins. „Eenvoudig geen oplossing nie," so lui die slotsom waartoe die luidrugtige parlement en die wankelmoedige kabinet gekom het.

Ons sê „gekom het," want hoewel daar nog geen finale besluit oor geneem is nie, is die uitslag reeds in die koukusse beklink, en heel vermoedelik sal die praatjies sommer in die vergetelheid gestoot word deur ander „meer belangrike" regeringswerk, of hoe dit ook al heet.

'n Kommissie, twee jaar gelede aangestel deur die regering om ondersoek in te stel na die vraagstuk van volksgesondheid, het aan die einde van verlede jaar met drastiese aanbevelings gekom benewens skokkende onthullings. Volgens die verslag van die kommissie is die gesondheidsdienste van die Unie „'n beeld van verwarring" en „letterlik 'n lappieskombers". **Daar is 'n bonte versameling liggame wat beheer oor die gesondheidsdienste uitoefen met jaloerse ywer.** Die verslag lui dat „met so 'n verdeling van verantwoordelikheid tussen verskeie soorte openbare owerhede — sentrale, provinsiale en plaaslike — en met geneeskundige dienste so afhanklik van vrywilligheidsdienste, dit min verbasing wek dat die gesondheidsdienste in die Unie 'n beeld van verwarring bied — letterlik 'n lappieskombers."

SKRIKWEKKEND

Die kommissie verklaar verder dat daar 'n geweldige tekort is aan personeel en „'n ontsettende wanverspreiding" van personeel, op die grondslag van betaalkanse in plaas van behoefte.

Daar is veral gekla teen die totale afwesigheid van enige voorkomende dienste met die gevolg dat tifus by voorbeeld 'n skrikwekkende toename openbaar selfs onder blankes!

Ons het net enkele grepe geneem uit 'n verslag vol skrikbeelde. Hierdie verslag is nou deur 'n private lid, die voorsitter van die kommissie, by die parlement aanhangig gemaak by wyse van 'n voorstel wat die regering versoek om die toepassing daarvan „te oorweeg". Verstaan goed: **'n Kommissie wat deur die regering aangestel is en op staatskoste gewerk en aanbevelings gedoen het, se verslag word aanhangig gemaak deur 'n private lid in die beperkte tyd wat die parlement afstaan vir private lede!**

„WERK"

En toe het die tonge aan die werk gegaan binne die parlement. Dit het geklap en geklink. Maar onder al die geraas het die mure van die Provinsiole Jerigo's stewig blystaan. **Van regeringskant is beduie dat die toepassing van die aanbeveling, wat as eerste vereiste stel 'n sentrale gesag oor alle gesondheidsdienste, 'n eersterangse konstitusionele krisis sal veroorsaak omdat die provinsies nie van hul regte sal wil afstand doen nie. Asof die bevolking van die provinsies ander soort wesens is as die volk van die Unie wat gesondheid eis.**

Van opposisiekant is beduie dat daar „'n oplossing behoort gevind te word". Wat daardie oplossing is, is nie beduie nie. Volgens een koerant se vertolking is dit glo dat die provinsiale rade na reg eintlik darem nie juis beswaar hoef te maak nie, en buitendien darem ten minste ook nog altyd ietwat vir hulleself kan uithou en so hier en daar darem ook nog so 'n handjie sal kan bysit. Daar is dus eintlik geen keuse nie, behalwe tussen die regering en die alternatiewe regering.

UITGEDIEND

Die feit bly egter staan dat die hele staatstelsel van die Unie totaal uitgediend en veertig jaar agter sy tyd is. Selfs waar dit die provinsiale stelsel nie geld nie, is daar voortdurend 'n keuse by die oplossing van 'n vraagstuk — die keuse tussen die stemme van die aasvoëls wat teer op die vraagstuk, en die oplossing daarvan. Verder is daar by behandeling van die probleme ook nog altyd die opgedronge keuse tussen Sy Majesteit se Regering en Sy Majesteit se Opposisie.

Wat die gesondheid van die volk betref, vir die volk self is daar geen keuse nie, want geen lid van die volk, behalwe die aasvoëls, sal 'n provinsiale raad bo sy eie gesondheid stel nie, en die volk van die provinsiale rade is tog immers ook die volk van die Unie.

Nie die volk self is verdeel of staan voor 'n keuse nie, maar dit is die partypolitieke aasvoëls wat belang het by die provinsiale rade as 'n afsetgebied vir verslane aspirante en 'n opleidingskool vir die jong politici. Daarom dat geen politieke party gretig is om 'n verandering van die stelsel te bepleit nie. **Partypolitiek staan in die pad van die volk se gesondheid.**

OPTREDE TEEN AMPTENARE

Die regering se vervolging van lede van die Afrikaner-Broederbond wat nie bedank het ingevolge die noodregulasie nie, het verlede week in Pretoria begin toe twee hooggeplaaste amptenare, t.w. mnr. W. du Plessis, gesantskap-sekretaris in die Departement van Buitelandse Sake, en mnr. J. Cloete, senior klerk in die Departement van Finansies, op aanklag verskyn het van oortreding van die noodregulasies omdat hulle nie uit die Broederbond bedank het nie. Albei amptenare is reeds meer as twintig jaar in die diens.

'n Ander hoë amptenaar, mnr. A. J. Bosman, sedert 1937 Ondersekretaris van Handel en Nywerheid, het sy bedanking ingedien as amptenaar omdat hy weier om uit die Broederbond te bedank. Ook prof. dr. Mönnig van Onderstepoort het bedank. Hy is ver buite die grense van die Unie bekend vir groot dienste wat hy met navorsing gelewer het.

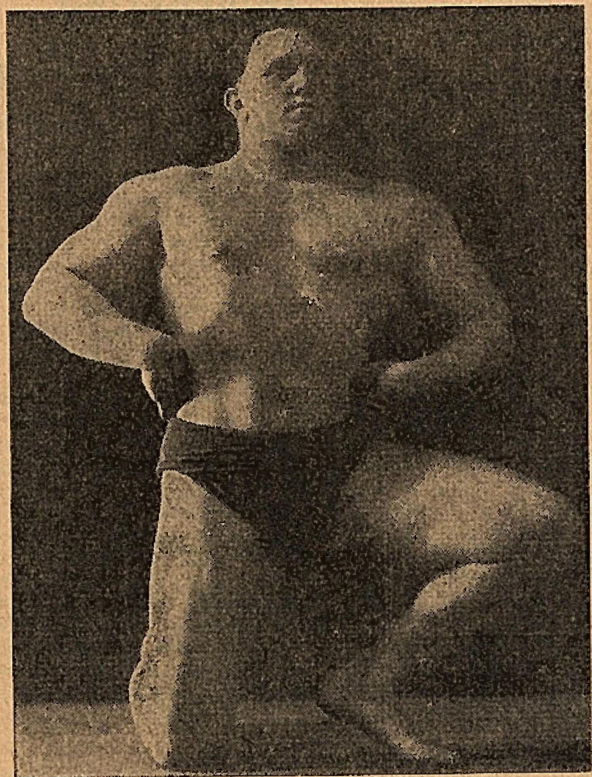

Wees GESOND en STERK!

JOHAN HEFER sal vir u ook so'n mooi liggaam met reusekrag bou.

Skryf aan: Johan Hefer en meld u Liggaamlike Swakhede of vul hierdie koepon in: Johan Hefer Posbus 8809, Johannesburg.

Stuur my asseblief, sonder verpligting, volle besonderhede omtrent u Kursus.

Naam...

Adres...

....

AANDAG!!

EXCELSIOR WYNE verower 3 silwer bekers en verskeie eerste pryse op Paarl Wyntentoonstelling 1943.

Bestel direk van Produseerder
JOHN SCHOEMAN,
„EXCELSIOR"
VLAKTEPLAATS-STASIE, K.P.

	Per Bottel	Per Gelling
Spesiaal	2/3	10/-
Rooi Jeripiko	1/9	8/-
Wit Jeripiko	1/9	8/-
Malmsey	1/9	8/-
Soet Muskadel — rooi	1/8	7/6
Soet Muskadel — wit	1/8	7/6
Soet Port	1/8	7/6
Port	1/6	7/-
Pontak	1/6	7/-
Worcester Hock	1/6	7/-
Spesiale Sjerrie	1/6	7/-
Sjerrie	1/5	6/6
Moskonfyt	1/6	6/6

Voeg by 5/- vir Kissie en Bottels en 20/- vir Vaatjie, wat vergoed sal word by terugsending spoorvrag betaald.

L.W. — Wyn word alleen in Kissies van 12 groot bottels of Vaatjies van 5 gell. en meer verkoop.

Terme: K.M.B. plus treingeld na sylyne of K.B.A. plus treinkommissie v.o.s. Vlakteplaats-stasie.

LET WEL. — Moskonfyt word alleen voorsien in kissies van 12 bottels of in 4-gel. karba's, waarop die dep. 5/- en 10/- respektiewelik is.

SASBANK

Verrig Volksdiens !

Lenings vir gesalarieerde persone verkrygbaar.

Terme uiters billik.

RAADPLEEG SASBANK

PAARL:— Posbus 266
WORCESTER:— Posbus 57
KAAPSTAD:— Posbus 2387

ONS is dwarsdeur die Unie, sowel as buite sy grense, bekend vir goeie drukwerk teen konkurrerende pryse.

BESTE is om ons tė raadpleeg in verband met u benodighede. Prysnoterings word gratis verskaf. Enige soort drukwerk van visitekaarte tot geleerde Dissertasies word onderneem.

Hou Koers Na

PRO ECCLESIA-DRUKKERY

(Edms.) Bpk.

Drukkers, Uitgewers en Boekbinders

Die Laan, Stellenbosch.

ONDERSTEUN !!!!

Poskantoor Haarkappers

Kerkstraat 173 - - - - - - - PRETORIA

vir

DAMES en MANS

Eienaar: NEEF HENDRIK VAN DER WALT

WIL DUIWEL VERRUIL VIR BEëLSEBUL

Arbeidsleiers se Transaksie

AS ONS DIE BESTAANDE ARBEIDSTYDSKRIFTE NOUKEURIG BESTUDEER, WORD ONS GETREF DEUR DIE FEIT DAT DIE HUIDIGE ARBEIDSLEIERS SOWEL AS DIE POLITICI WAT EEN EN ANDER OOR DIE ARBEIDSVRAAGSTUKKE TE SÊ HET, NIE PRESIES WEET WAT DIE WERKER EINTLIK WIL HÊ NIE. HIERDIE MENSE, DIE HUIDIGE ARBEIDERS EN DIE PARTYPOLITICI, VERKEER BLYKBAAR ONDER DIE INDRUK DAT DIE WERKERS HUL PRIVAAT KAPITALISTIESE BASE NET WIL VERRUIL VIR AMPTENARE VAN 'N KAPITALISTIESE OF KOMMUNISTIESE STAATSDIKTATUUR.

Laat ons die saak 'n bietjie van naby beskou. Die Nasionale Uitvoerende Komitee van die Suid-Afrikaanse Vak- en Arbeidsraad het 'n sogenaamde werkershandves deur 'n onderkomitee laat opstel. Ons herinner net vooraf daaraan dat die genoemde Uitvoerende Komitee uit 25 lede bestaan, byna almal, met enkele uitsonderings, voltydse amptenare van verskillende vakverenigings. Tussen hakies: skaars drie van hulle is Afrikaanssprekend terwyl die oorgrote meerderheid van die blanke werkers in ons land Afrikaanssprekend is. Ons noem dit nie uit rasseoorwegings nie, maar net om vas te stel in hoeverre hierdie Uitvoerende Komitee in staat is om die werklike wense van die hele werkersgemenskap aan te voel en te begryp.

DWAAS

As ons nou die werkershandves van hierdie vakunie-amptenare ontleed, vind ons tot ons verbasing dat hulle die toekomstige heil van die werkers onder beskerming plaas van die sogenaamde Verenigde Volke — 'n mengelmoes van onderling botsende imperialistiese ryke wat òf deur kapitaliste òf deur kommuniste regeer word!

Hoe die werkers ooit onder hierdie uitbuiters, wat òf deur omkopende geldmag òf deur onderdrukkende staatsmag die leisels in hande hou, van enige bestaansveiligheid verseker kan voel, slaan 'n mens totaal dronk. Die werkershandves beroep hom op die Atlantiese Handves waarvan nog net 'n paar stukkies papier oorgebly het! In die lig van die jongste wêreldgebeure is dit immers onmoontlik om te verstaan dat daar nog mense is wat glo dat die eenheid van die „Verenigde Volke" ooit bedoel was om meer as 'n tydelike oorlogsmaatreël te wees.

AFGESAAGD

Die s.g. werkershandves is verder op ses „fundamentele regte" gebaseer. Hierdie „regte" bestaan, afgesien van 'n paar vanselfsprekende menslike pligte — pligte wat geen staat of gemeenskap ooit sonder om homself te vernietig, lank kan misken nie, uit holle frases wat beide kommunistiese en kapitalistiese diktators tot vervelens toe gebruik om hul ware siel en oogmerk te verberg.

Die gewone laagbetaalde werkers van ons land wil graag aan die huidige arbeidsleiers en partypolitici baie uitdruklik sê dat hulle geen heil van die s.g. Verenigde Volke verwag nie, dat hulle moeg is vir abstrakte „regte" wat net oëverblindery is, dat hulle geen staatsosialisme wat net vermomde kapitalisme is, verlang nie. **Wat hulle begeer is 'n egte volksosialisme wat hulle in die geleentheid stel om self hul eie welsyn ongehinderd uit te werk en wat nie onder die plak van kommunistiese of kapitalistiese diktators, met die staatsmag in hul hande staan nie.**

Hierop kom ons later weer terug.

Gevolge Van Internering Groter Ywer

Op 23 Januarie het generaal Tos Pienaar en prof. dr. C. Rautenbach, die aand in die stadsaal te Bethal 'n goed bygewoonde O.B.-vergadering so suksesvol toegespreek dat daar 'n versoek van die gehoor gekom het om maar langer aan te hou. Die sprekers het aan die versoek voldoen.

By hierdie geleentheid het die plaaslike generaal, genl. Naas Prinsloo, ook 'n kort woord tot die vergadering gerig as volg:

„Na byna twee jaar van ballingskap in eie land, na byna nog 'n jaar verlaag tot die status van pasdraer, ook in eie land, is ek vanaand weer vry om saam met u hierdie vergadering by te woon. Vir my is dit 'n aand van groot blydskap. Verstaan my goed! Nie blydskap omdat die owerheid wat my drie jaar gelede as staatsgevaarlik aangehou het, my nou totaal losgelaat het nie, maar wel om weer in staat te wees om my plig te kan doen, instede daarvan om in 'n doringdraadkamp te sit en te pleit vir my regte.

LIEFDE

„Laat ek u van hierdie eienaardigheid van 'n losgelate vertel: U moenie verwag dat die vernedering, die onreg en verpesting gemaak het dat mens nou wil wraak neem op dié wat dit toegedien het nie. **Nee! Al daardie dinge het gemaak dat mens groter liefde vir jou eie saak ontwikkel het. Daarom dan die ywer om weer in die tuig te spring en so jou volk te dien. Daarom sal u ook merk dat manne besadig daarin gegaan het maar fanaties daaruit kom.** Slegte behandeling, onreg en vernedering verwag 'n mens van jou vyand. Maar vandag is nie die tyd om daaroor te treur of te kla nie. Die haat is van minder belang, dit kom later. Want iemand wat vandag 'n groot rol in Europa speel, het gesê hy pak 'n vyand nie aan voordat hy hom nie kan vernietig nie."

Generaal Prinsloo het belowe om met 'n later geleentheid die volgende sake te behandel soos gesien van die kant van die geïnterneerde: Die O.B.-Noodhulpfonds, ons nie-vyandige houding teenoor die soldaat en ons bitter gevoel teenoor sekere van die leiers van die H.N. Party.

Hoofgeneraal Opperman was ook teenwoordig, maar het verkies om niks te sê nie sodat die besoekende sprekers alle moontlike tyd tot hul beskikking kon hê.

Hoofkommandant Hendrik Snyman het die vergadering gelei. Die O.B.-Wag was verantwoordelik vir die ordelike reëlings. — (Ingestuur).

STUDENTE

Daar word 'n beroep gedoen op ouers wat kinders na die universiteite stuur om hulle aan te moedig om dadelik by hul aankoms in verbinding te tree met die O.B.-offisiere, sodat hulle ingedeel kan word by die studentekommando's. Die offisiere doen hul bes om die studente op te soek, maar dit kan baie help as studente hulle dadelik self aanmeld.

Op Stellenbosch kan hulle in verbinding tree met hfkomdt. dr. P. J. Coertze.

GE-INTERNEERDES NIE VRY NIE

Groot Ontberings Duur Voort

As daar gesê word dat nog net 55 Afrikaners in die konsentrasiekamp van Koffiefontein sit en 11 in Andalusia, word vergeet dat baie, meer as 100, nog op plaasarres sit. Hulle is wel uit die kamp gelaat maar moet op een of ander plaas of plek sonder inkomste sit, van alle vryhede ontstoke, presies soos in die kamp. Die marteling duur voort.

Nie dit alleen nie, die nood van hul gesinne, of hulle in die kamp sit of op plaas-arres, bly dieselfde.

Daarom klop die Sekretaris van die Noodhulpfonds nog steeds ernstig by ons aan. Daarom het hy nog ongeveer £1,300 per maand nodig om die wolf van die deur te hou.

Dag na dag is bykomstige hulp by die gereelde toelae aan die vroue en kinders nodig. Hulp soos vir **mediese, tandheelkundige en verplegingsdienste; vervoer soms, ook baie keer huisvesting, beskerming van assuransiepolisse, betaling van rentes** om te voorkom dat die eiendom nie verkoop word nie solank die broodwinner elders onder arres — weg van sy eie huis — moet sit.

Die vrylating van geïnterneerdes het nog min gedoen om die nood te verdryf. Maar elkeen wat enigsins begin verdien, word van die lys van afhanklikes van die Noodhulpfonds geskrap.

Die Noodhulpfonds het ondersteuning nodig solank die mense hulpeloos, òf in die kamp òf op plaas-arres buite die kamp onder hemeltergende en ekonomiese onderdrukkende beperking van 'n wrede interneringsbeleid sit.

Lede moet hulle nie deur kwaadstokers laat beïnvloed om hul ondersteuning te weerhou nie. Die hoofvrou van elke gebied word verantwoordelik gehou om elke geval wat ondersteuning ontvang, te ondersoek en aan die hoofkwartier te rapporteer. Verder is daar 'n staande uitnodiging van die sekretaris van die Noodhulpfonds aan enige goedgesinde persoon om die geouditeerde state van die fonds in sy kantoor te ondersoek.

NUWE TYDSKRIF

Filma — een van die jongste Afrikaanse tydskrifte — is 'n weekblad gewy aan die Afrikaanse film-, toneel-, musiek-, skilderkuns, die radio en fotografie. Die eienaars is 'n Afrikaner-maatskappy.

Dit is 'n weekblad met 32 bladsye gedruk op kunspapier met talryke illustrasies en een van die netjiese tydskrifte vandag in omloop.

Hierdie blad voorsien aan 'n baie groot behoefte, nl. 'n Afrikaanse tydskrif oor bogenoemde onderwerpe. Hy is ongetwyfeld bedoel om elke Afrikaner wat in die kuns, die rolprent en die toneel belangstel te bereik. Hy is onmisbaar in die skool ,want hy bevat juis daardie voorligting wat ons mense en jeug vandag nodig het. Hy kan 'n teenvoeter van groot krag word teen die slegte uitlandse invloede. Hy kan help om 'n eie Suid-Afrikaanse film-bedryf op te bou, 'n Afrikaanse gees dwarsdeur die volk deur middel van die rolprent, die toneel, radio, musiek en beeldende kuns te dra.

In sy Januarie-uitgawe verskyn o.a. artikels, met afbeeldings, oor die skilderkuns van Pierneef; die Bybelkantate van S. Eyssen; die Marionette, die Sarie Marais-wedstryd, rolprente, ens.

Intekening 10/- per jaar by Die Besturende Direkteur, Filma (Edms.) Bpk., Posbus 42, Heilbron.

SOOS ONS LESERS DIT SIEN

„Skeer Almal Oor Een Kam!"

Binnelander skryf uit Robertson: Ons het baie probleme in ons land wat maar nie opgelos kan word nie. As die hoofleier van die regerende politieke party die hoofleier van die opposisie-party sou vra: „Help my om die vraagstukke op te los", dan sou die mees natuurlike antwoord daarop wees: „Wat bly daar dan vir my party oor?" Dit beteken dat as die opposisie-party die sleutel van die geheim dra, u en ek moet wag totdat die opposisie eendag regeer voordat ons probleem opgelos kan word; en dit kan sloer totdat ons al heeltemal van ellende vergaan het.

Ek dink dit sal vir ons volk goed wees as u van u lesers sou vra om aan u te sê waarmee hulle die meeste bots. Sal u omgee as ek daarmee 'n begin maak? As sakeman bots ek al vir 35 jaar met die bestaande sosiaal-ekonomiese struktuur. U ruimte is nie te volop nie, dus sal ek my by korte trekke moet neerlê.

Voordeel vir Kusgebiede

Omdat die Unie-vaders neergelê het dat die spoorweë op besigheidslyne voortgesit moet word, wil dit tog nog nie sê dat die binneland (ek kwalifiseer met die woord „binneland" omdat beide boer en dorpenaar daaronder begrepe is) gestraf moet word met hoër spoorvrag as die kusland, nadat invoerbelastings reeds by die hawe betaal is nie. Die boer se produk word teen die laagste tariewe vervoer na die kusland, wat 'n dubbele voordeel vir die grootstedeling, veral die kusstedeling is, omdat hy uit die aard van die saak nooit hoef by te dra in die vorm van vrag op ingevoerde of by die kus vervaardigde goedere nie. Die bestaan van hoër vrag van die kus af na die binneland beteken dat die boer tog bedroë is; die voordeel wat met lae tariewe na die kus in die een sak gesteek word, word met hoër tariewe vanaf die kus uit die ander sak gehaal.

Van die binnelander word verwag dat hy uit belasting op oliestowwe moet bydra tot die bou van nasionale paaie, maar hy mag nie sy ware wat hy in die hawestad gekoop het, oor hierdie paaie vervoer nie. Die Spoorwegraad het in 1925 sover gegaan as om die publiek van Ladismith (Kaap) te versoek om by dié winkelier te koop wat van geen ander vervoermiddel gebruik maak as die Spoorweg nie. Nou watter mens sal so dom wees om sy benodigdhede te koop waarvan vrag teen 3/6 tot 7/- per 100 pd. as basis dien, as dit per pad vervoer kon gewees het teen 2/- per 100 pd.?

Motorvervoer is nie alleen in die ban gedoen nie, maar die publiek van Heidelberg en Swellendam was bedreig met inkorting van fasiliteite as hulle die boot Chub wat tussen Kaapstad en Malgas ('n punt 30 myl in Breërivier op) gevaar het, bly ondersteun. Dink daaraan dat die staat afgunstig kon wees op private inisiatief.

Steenkool word na Bitterfontein, Protem en Robertson vervoer teen 18/2 per ton. Steenkool vir uitvoer, bekend as „bunker", teen 8/6 na die kusstede — 'n produk wat teen ons kan kompeteer in die vorm van vervaardigde goedere uit ander lande.

Ongelyke Druk

Ek betaal van 2/5 tot 4/8 aan spoorvrag; 2½d. per eenheid aan elektriese krag; 1/6 vir 'n telefoon-oproep; 2/9 vir 'n gelling petrol; £3-6-6 eersteklas retoer tussen Robertson en Kaapstad, afstand (heen en weer) van 238 myl. Die loon wat ek betaal is £7-13-6 in die week.

Vir dieselfde dienste sou ek in Kuilsrivier betaal: Spoorvrag sowat 7d. tot 1/2 per 100 pd. (ek mag my ware per motor vervoer wat ek na Robertson nie mag nie); my elektriese krag sal 5/8 kos; 'n telefoon-oproep 3d.; petrol 2/5 en 'n eersteklas retoer vir 2/6 (na verhouding van afstand behoor ek 8/3 te betaal). My loon wat ek daar moet betaal is ook £7-13-6.

As ek na Kuilsrivier sou verskuiwe, sou ek £420 per jaar bespaar, maar my werknemers sou aan die kort kant wees met hoër lewenskoste.

Hoe kan dit dan so wees dat die loon nie verskil nie en in kusstede slegs 3 pst. meer is?

Sentralisasie in die Groot Stede

In 1923 is 'n wet bekend as die Nywerheidsversoeningswet deur beide Huis goedgekeur. Die strekking daarvan was om die gedurige werkstakings te voorkom en om versoening tussen werkgewer en werknemer te bewerkstellig. Maar die middel tot 'n doel het 'n gevaarwapen geword, sodat die indiwiduele nywerheid — nie die staat nie — die beleid van SENTRALISERING of DESENTRALISERING kan neerlê. Dit sal wel sentralisering wees, want die groot stede maak die oorgrote meerderheid van die beheerrade uit.

Die gevolg is dat een nywerheid 3/6¾ per uur as loon vasstel vir Kaapstad en 3/5½ per uur vir Stellenbosch, Paarl, Tulbagh, Ceres, Worcester, Robertson en Swellendam, terwyl 'n ander nywerheid die loon van 2/11 per uur vir Kaapstad, Stellenbosch en Paarl en 2/1 per uur vir Worcester, Robertson, Tulbagh en Ceres, as toereikend beskou.

Maar daar is een bedryf wat 'n meisie, wat nie eens 'n Std. II-sertifikaat hoef te besit nie, 1/6 per uur laat verdien, terwyl 'n ander bedryf voorskryf dat die man wat verantwoordelik moet wees vir die stoom van 'n groot konfyt- en inmaakbedryf met 10d. per uur siel en liggaam aanmekaar moet hou.

Diskriminasie teen Platteland

Weens die ongelyke druk en die ongerymdheid en onwetenskaplikheid van kosteberekenings en loonvasstellings moet die binnelandse dorpe nie kan groei en bloei nie. Is daar nie vakmanne in die boubedryf te bekom nie, wil 'n ministerie naturelle oplei om messelaars en timmermans in die groot stede te word. Dus die doel is om goedkoper huise deur goedkoper arbeid te laat bou. Die Bouvakunie is nou bereid om 6,000 blankes binne 'n betreklike kort tyd op te lei. Sal die grootstedelike Nywerheidsraad dit ook so reël soos verskillende ander Rade van Loonbeheer dit reeds doen om lewenskoste-loonverskil van slegs 3 pst. minder in die binneland as in die groot stad vas te stel?

Meneer, is ons neiging nie 'n te hoë loonpeil i.p.v. 'n laer loonpeil te bereik nie? In die binneland kan ons goedkoper vervaardig waar ons mense gewoon is om met minder tereg te kom en dan nog goed te lewe; waar ons nie 7d. in die £ munisipale aanslag op buitensporige waarderings hoef te betaal nie; waar daar duisende latente talente wag om tot 'n vak toe te tree en Suid-Afrika 'n uitvoerland te maak; waar ons nie daarop aanstuur om binne 10 jaar te gaan stil sit nie, maar, omdat Suid-Afrika ons huis en haard is, waar werkgewer en werknemer begerig is om bedrywig te bly en vreemde konkurrensie die hoof te bied.

Ekonomiese Selfregering

Dink u nie dat ons moet aanstuur op groep-verteenwoordiging nie, sodat verteenwoordigers van die verskillende belange: Finansie, Landbou, Nywerheid, Handel, Volkswelsyn, Spoorweë en Poswese saam die weg kan aanwys instede dat burokrasie en individuele nyweraars 'n seggenskap wil neem oor ons sosiaal-ekonomiese lewe? Kan ons nie net soos in die geval van steenkoolvervoer, telegrafiese diens en posfrankerings 'n stelsel van gelykdrukkende elektriese-, telefoon-, petrol- en reisfooie en gelde in die lewe roep, sodat alle samelewings mekaar indirek kan subsidieer nie?

ONDERSTEUN ONS ADVERTEERDERS.

Saamstaan

E. A. skryf: 'n Tyd gelede het ek in die koerant gelees dat drie kleurlinge, glo kommuniste, verkies is tot die stadsraad van Goodwood.

Toe dink ek by myself: Terwyl die Afrikaners onder mekaar baklei, word kleurlinge deur die kommuniste georganiseer, totdat hulle selfs op rade verkies word.

Ek sê: Afrikaners word wakker. Hou op met twis. Ons moet mekaar gou-gou vind. Wie weet, die dag kan nog gouer as ons dink aanbreek dat al die witmense sal moet saamstaan teen die vreeslike kommunistiese gevaar.

Nou lees ek weer in die koerant dat 'n kleurling teen 'n witman gaan staan het by 'n tussenverkiesing vir die stadsraad van Goodwood. Die witman het met 'n groot meerderheid ingekom. Mooi so, Goodwood. Dit wys wat saamstaan kan doen.

(Na ons verneem het die inwoners van Goodwood by die tussenverkiesing alle politieke geskille vergeet en 'n verenigde front geskep — net soos Die O.B. bepleit vir ons hele volk. — Red.)

CHRISTIAAN MOCKE †

Hfkomdt. J. Ras van Letjesbosch skryf:

„Ek was afwesig toe ek die tyding ontvang van die dood van hoofgeneraal Christiaan Mocke. Die leë plek wat die heengaan van hierdie gewilde offisier in die gemeenskap van Beaufort-Wes veroorsaak het is baie duidelik. Vir die Ossewabrandwag was dit 'n harde slag. Ek keur dit af om 'n man te prys na sy dood, maar u moet my 'n plekkie afstaan om 'n kransie te lê op die graf van hierdie Afrikanerseun. Christiaan Mocke was nie 'n super mens nie, inteendeel, hy het ook sy foute gehad en hierin was hy die eerste om dit te erken, maar wat alles oorskadu het in die lewe van die man was sy liefde vir sy volk en medemens, en in die Ossewabrandwag kon hy dit uitlewe en het hy dit uitgelewe. Die Ossewabrandwag het vir Christiaan Mocke die kanaal verskaf waarin sy groot hart kon kontak maak met sy broer in die verdrukking, iets wat hom vroeër in die lewe deur politieke partye ontsê is, en waarvoor hy later menige politieke skop moes verduur van mede-Afrikaners vir wie sy hart en hand altyd oop was. So geneig was „Kiep," soos almal hom genoem het, om ander se laste en moeilikhede te dra dat hy soms gevaar geloop het om in onguns te raak waar hy opgetree het ter beskerming van belange aan hom toevertrou. Dan weer het hy die gawe besit om te kan „gee en neem", om ook die ander man se standpunt te kan insien, om dan, terwille van die saak, sy offer te bring, tenspyte van wat ander sê of dink. So het ek Christiaan Mocke leer ken, so het hy gelewe en gesterwe. Op diens.

KAMPLEIER SÊ DANKIE

Mnr. D. J. J. Strydom, kampleier van die geïnterneerdes te Koffiefontein, het onderstaande brief aan mev. T. A. Immelman, wat die geskenke aan die kamp besorg, gerig:

„Vergun my om namens die Boere-geïnterneerdes van kamp No. 1 ons opregte dank en waardering langs hierdie weg te betuig aan u sowel as aan almal wat daartoe gehelp het om deur middel van die geskenke wat ons ontvang het, ons Kersfees aangenaam te maak. Ons waardeer u belangstelling baie hoog en ek vertrou om later daartoe in staat te wees om ons dank persoonlik aan u oor te dra. Ontvang ons beste groete sowel as ons beste wense vir 'n voorspoedige nuwe jaar."

VIR KERSFONDS

Mnr. A. S. Zeeman van Goudmyn, Robertson, het vir die Kersfeesfonds £10 geskenk wat hy afgesonder het uit sy inkomste op die verkoop van bulletjies.

PLUIMVEE
Die Beste Firma om u PLUIMVEE, EIERS en ander PRODUKTE aan te stuur is:
C. M. ELOFF EN KIE.
(Edms.) Beperk
MOREMARK (Posbus 7185) NEWTON

ONDERSTEUN ONS ADVERTEERDERS

U mag die 3E'S* begeer-maar

REKENINGKUNDE
SEKRETARISSKAP
BANKWESE bied 'n groot toekoms vir die gekwalifiseerde persoon

......hierdie is die drie hoekstene van elke man se ambisie en hy kan hulle behaal — teen 'n kleiner koste — deur Transafrika se opleiding. Die groot opbloei op handelsgebied wat in die nabye toekoms verwag word, bied groot moontlikhede aan die persone wat gereed is om die moontlikhede aan te gryp. Berei uself nou voor! Die eerste stap is om die koepon hieronder dadelik te pos.

TRANS-AFRIKAANSE KORRESPONDENSIE-KOLLEGES (EIENDOMS) BPK.

(Waarby ingelyf is Helpmekaar Korrespondensiekollege T.O. en Universiteits Korrespondensie Kursusse.)

Loveday & De Villiersstraat,
JOHANNESBURG.
Posbus 3512 — Telefoon 33-7208

Die Besturende Direkteur,
Transafrikaanse Korrespondensie-kolleges,
Posbus 3512, Johannesburg.
Stuur my asseblief sonder enige verpligting aan my kant, die prospektus van u Kollege.

Naam ....
Adres ....
Beroep ....
O.B. 2/45

VIR REGS-EN UNIVERSITEITS - KURSUSSE
SKRYF AAN TRANSAFRIKAANSE KOLLEGES POSBUS 640, PRETORIA

DIE O.B., WOENSDAG, 14 FEBRUARIE 1945

NOODREGULASIE NO. 4/41

Bykans vier jaar gelede, in Maart 1941, het die Jingo-regering elke Afrikaner wat staatsamptenaar is, voor die keuse gestel om òf sy eed teenoor die Ossewabrandwag te breek deur die Beweging te bedank, òf uit sy amp en nering op straat gesmyt te word. Deur die O.B. se leiding is die sware keuse destyds van elke amptenaar se skouers afgeneem: oornag het hulle eervolle ontslag van die O.B. gekry en, sonder om hul eed te breek, is hulle buite bereik van die noodregulasie en sy strafbepalings gsit.

Nou het die Jingo-element weer so gehandel ten opsigte van 'n ander organisasie, die Afrikaner-Broederbond. Kragtens proklamasie No. 255/44, gebaseer op Noodregulasie No. 4/41, moes elke amptenaar wat lid is, voor 'n bepaalde datum sy bedanking indien, of hy maak homself aan wangedrag skuldig. Waarom het die regering so gehandel teenoor die Broederbond? Omdat dit 'n geheime vereniging is? Nee, anders sou hy die Vrymesselaars-organisasie ook bygetrap het. **Bowendien was die O.B. nie geheim nie en ook ons is, vier jaar tevore al, getref. Omdat dit volgens hulle on-Afrikaans is? Nee, anders sou hulle die uitlander-organisasie „Sons of England" ook getref het.**

Nee, hierdie regeringsklieke met 'n minderwaardigheidsgevoel het die Broederbond vervolg juis en uitsluitlik omdat dit Afrikaans is. Daarom loop die Vrymesselaars en Sons of England vry rond, ook in die kabinet. Veral in die kabinet.

ONDERVINDING

Die simpatie van die Ossewabrandwag teenoor die Broederband is vanselfsprekend. Dit is die simpatie wat uit soortgelyke ondervinding kom, soortgelyke ondervinding vier jaar gelede. En in die oorwinning wat ons voor streef, sal ons uit ondervinding weet hoe om te handel met daardie troetel-organisasies van die Empire wat vandag haantjie kraai oor alles wat inheems en trou Afrikaans is.

Daarom het ons ook nie met demokratiese proteste en geweeklaag vergaderings en artikels van stapel gelaat nie. Die O.B. kweek 'n tipe Afrikaner wat nie „kinders van die reg van protes" is nie, maar veeleer „kinders van die plig tot aksie" wanneer die uur van aksie aanbreek.

Ons doel in hierdie artikel is derhalwe nie om by die regering te protesteer nie. Ons beskou meeste van die lede van die regering as benede protes. Veelmeer is ons doel om ons respek en waardering te betuig aan sekere amptenare in Pretoria wat verkies het om op straat te gaan vir hul oortuiging eerder as om hul eed teenoor 'n Afrikanerliggaam te verbreek. Ons verneem dat hul leiding die saak aan elke broer oorgelaat het met die versekering dat dit hom nie ten kwade gedui sou word, as hy bedank nie. Nietemin het enige amptenare, wat tot ons kennis gekom het, verkies om liewers alles op die altaar te lê.

Aan hierdie Afrikaners, manne sonder vrees of blaam, wil die Ossewabrandwag na jare van stryd deur kamp en tronk, sy respek en sy waardering bring. Ons salueer julle, want op die wieke van so 'n gees word 'n volk tot sy hoogtes gedra.

Jul betrekkings het julle prysgegee; die agting van elke regskape Afrikaner het julle vir altyd gewen.

Jode Het Geen Slaaplose Nagte Oor Vleis

Jode staan nie in vleistoue nie, maar ontvang vleis van spesiale slaghuise. Dit is erken deur mnr. Morris Alexander toe hy verlede week verduidelik het waarom Jode nie oor dieselfde kam geskeer word as ander mense nie.

Hy het gesê dat die Jode net Kosher-vleis eet wat deur enkele slaghuise verskaf word. **In Desember is in die Kaapse Skiereiland 14½ persent van die beskikbare beeste en 8 persent van die skape aan die Jode toegesê.** Hy het hierdie buitensporige porsie probeer goedpraat deur te verduidelik dat Jode net die agterkwarte van diere eet nie, en dat hulle dus eintlik net die **helfte** van die toegesegde porsie verorber. (Verdwyn die ribbetjies en rugstring miskien op die swartmark?). **Dan eet die Jode ook nie bevrore, verkoelde of blikkiesvleis nie en ook nie spek nie.** Die Jode kry dus nie meer as hul regmatige deel nie, aldus mnr. Alexander.

Ons wonder wat die Jode sal sê as die Christene in ons land dieselfde houding begin inneem teenoor hul godsdiensopvattinge omtrent voedsel as wat hulle inneem teenoor ons opvatting ten opsigte van Sondagsheiliging — wat hulle eenvoudig vertrap met hul kommunistiese bioskoopvertonings waarvoor hulle hulself toestemming gee in die Kaapse stadsraad.

RAPPORTEER ASB.!

'n Vriendelike beroep word op ons intekenare gedoen om elke geval waar die O.B.-koerant laat afgelewer word, dadelik aan ons te rapporteer met spesifieke vermelding van die tyd waarop die aflewering plaasgevind het.

Die blad word Woensdae hier gepos sodat dit Transvaal Saterdae reeds kan bereik en die suidelike deel van Kaapstad nie later as Donderdae nie.

Rusland en die Magsverskuiwing

(Deur prof. J. A. Wild)

In die verlede is reeds herhaaldelik op die geweldige magsverskuiwing in die wêreld gewys wat gedurende die huidige oorlog en veral as gevolg daarvan besig is om plaas te vind. Hier word bedoel die geweldige magsontwikkeling van die „Russiese Kolos", soos veldm. Smuts die Sowjet-Unie in sy „ontploffbare" toespraak van 1943 reeds bestempel het. Hierdie Bolsjewistiese magsontwikkeling is waarskynlik die betekenisvolste en vir die toekoms van die mensheid gewigtigste gevolg van die twee wêreldoorloë wat ons sedert 1914 beleef het.

Die harde werklikheid van Russiese oormag, hoewel dit in Geallieerde kringe ookal verdoesel word, dring hom daagliks aan ons op. 'n Mens kan haas geen koerant in die hand neem nie sonder om daaraan herinner te word. Hy verskyn veral in twee gestaltes, nl. in 'n magspolitieke en in 'n ideologiese gestalte.

SY MAGSPOLITIEKE GESTALTE

Daar is 'n legio voorbeelde van Russiese magspolitiek en magsontwikkeling sedert 1941. Daar is b.v. die geweldige suksesse van die Russe op die slagveld. As gevolg van hierdie militêre suksesse het die Russiese magspolitiek hom ver buite Russiese landsgrense uitgebrei. Die Russiese magspolitiek het meer as ooit te vore 'n wêreldpolitiek geword. Gehelp deur die militêre bedrywighede van sy westerse bondgenote teen Japan, sy ou vyand in die ooste, en teen Duitsland, sy groot konkurrent in die weste, is die Sowjet-Unie soos nog nooit in die geskiedenis vandag in die allergunstigste geleentheid gestel om sy magspolitiek te ontwikkel. Van hierdie geleentheid maak hy ook ruimskoots gebruik en wel nie alleen teen sy openlike vyande nie maar ook teen sy bondgenote. Die bondgenoot wat dit uit die aard van die saak die meeste moet ontgeld, is Brittanje. Dit is dan ook geen toeval dat nie die sentraler geleë Londen nie maar Moskou of Washington die ontmoetplek van Geallieerde staatsmanne geword het nie. Dit is geen toeval nie dat die bejaarde Churchill en die liggaamlik swakke Roosevelt lang, gevaarvolle en moeilike winterreise na Teheran of Russiese Swartsee-gebied moet aflê as hulle met Stalin wil beraadslaag. Skaars is hierdie beraadslagings beëindig en is Churchill terug van Moskou waar hy met die Sfinks van die Kremlin die een of ander moeilikheid insake Pole of die Balkan bespreek het, of daar is nuwe gevaarplekke in Iran of in Wes-Europa waar die Russe hulle, ten koste van hul westerse bondgenoot, laat geld. Skaars is in Londen die gedagte van 'n Wes-Europese blok uitgespreek, met Brittanje aan die hoof daarvan, of De Gaulle, die vroeër Britse beskermling reis na Moskou om 'n bondgenootskap met die Kremlin te sluit. Vlugteling-regerings wat vir die Duitsers gevlug het en al die jare onder die beskerming van Londen gestaan het, het skielik oor mekaar geval om tog maar in die goeie boeke van Moskou te kom. Dit word dikwels gedoen in stryd met Britse belange en ten koste van Britse prestige.

SY IDEOLOGIESE GESTALTE

Die Russiese magsontwikkeling het nie alleen 'n politieke maar ook 'n ideologiese gestalte. Daar is vandag geen land in Europa of Asië en nouliks in die hele wêreld waar Russiese invloed, met Russiese magspolitiek en Bolsjewistiese ideologie as fondamente, nie aan die uitbreiding en op die voorwaartse mars is nie. Die Sowjet-regering wat gedurende die oorlog skielik en tydelik „respektabel" in die oë van die Angel-Saksers geword het, was nog altyd permanent en konsekwent revolusionêr in sy ideologie al het hy die Komintern ook honderd maal oor boord gewerp en al het hy ook nog so „godsdienstig" geword.

Die Bolsjewistiese appèl en boodskap word aan die lydende proletariaat van die hele wêreld gerig. Aan 'n wanhopige mensheid word belowe bevryding van „gebrek, vrees en lyding." Om hierdie verhewe doelstelling te verwesenlik en al sy energie en magmiddels daarop toe te spits, het Rusland een van die magtigste diktatorskappe in die wêreldgeskiedenis in die lewe geroep en georganiseer. Hierdie diktatorskap word origens deur 'n uiters doelmatige en ingewikkelde stelsel van geheime polisie bedien.

Om sy doelstellings buite sy eie landsgrense te verwesenlik, het die Bolsjewistiese Rusland 'n nuwe taktiek in die magspolitiek ontwikkel: daar word nl. 'n beroep op die buitelande mensemassas gedoen om te organiseer, hul ou kapitalistiese instellings te ondergraaf en uiteindelik om op te staan teen die regerende klasse in die verskillende lande. 'n Klassestryd word dus doelbewus in die hand gewerk. As die sosialistiese rewolusie nou eenmaal voltooi is, dan sal die in-Angel-Saksiese-landegehate totalitariese staatsvorm 'n oortolligheid wees en in 'n nuwe soort van „klaslose demokrasie" verdwyn. Dat hierdie werk, geïnspireer en beheer deur Moskou, gedoen word deur kommunistiese Quislings van die verskillende lande, lê voor die hand. Moskou skuil graag agter hierdie onskuldige Quislings en die demokrasie."

Die oorlogsontwrigting en die vreeslike lyding wat daarmee gepaard gaan, gee aan die kommunistiese wekroep 'n weerklank in die wêreld wat hy voor die oorlog alleen in agterlike lande geniet het. Die ideologiese sy van die Russiese magspolitiek word dus in alle lande van die wêreld in versterkte vorm aangetref. Russiese militêre oorwinnings en kommunistiese ideologie werk saam om Russiese invloed oor die hele wêreld te versterk.

Hiervan is selfs ook die westerse bondgenote bewus. Watter teenmaatreëls word deur hulle getref?

MAJUBADAG -VIERING

DIE GENERAALSKAP VAN VRYBURG vier

MAJUBADAG te **VRYBURG** op

27 FEBRUARIE 1945

Spreker:

Ons Adjunk-Komdt.-Genl.

(GENL. J. A. SMITH)

DIE PLEK VAN BYEENKOMS EN TYD SAL PLAASLIK BEKEND GEMAAK WORD.

Almal Welkom ! !

Dringend Benodig

VIR INBIND VAN O.B.-JAARGANGE HET ONS 'N TEKORT AAN DIE VOLGENDE NOMMERS VAN DIE 3de JAARGANG:

Nos. 15, 37, 38, 39 en 42.

DIT SAL WAARDEER WORD INDIEN OFFISIERE EN BRANDWAGTE WAT VAN HIERDIE UITGAWES HET, DIT SAL STUUR AAN:

DIE BESTUURDER — VOORSLAG (EDMS.) BPK.

Bus 1411 KAAPSTAD

Ogies in die Nuus.

MOONTLIK WAARSKYNLIK INDIEN......!

In 'n poging om te bewys dat politieke partye dan 'n eg Afrikaanse skepping is en dat Die O.B. 'n onwaarheid verkondig as hy sê dat in die Boerestate geen partye bestaan het nie, haal Die Kruithoring 'n professor aan. Hier is die bewys:

„As dit nie was vir die uitlanders, die goudvelde en die oorlog wat die hele staat omver gewerp het nie, sou politieke partye in alle waarskynlikheid ontstaan het." Inderdaad!

OPWINDING IN PLEK VAN PARLEMENTSLEDE

Toe die Britse parlement onlangs moes besluit oor die oprigting van 'n nuwe gebou vir die Laerhuis, het die Eerste Minister, Churchill, sy waardering uitgespreek vir die feit **dat die gebou nie plek vir alle lede sal hê nie.** Hierdeur is die parlement in staat gestel om „die nodige intimiteit te bewaar as ook daardie gevoel van drukte en opwinding wat so 'n groot mate nodig is vir ons parlementêre verrigtings," aldus Churchill. M.a.w., hoe minder brein hoe groter opwinding?

VERKEERDE „VOORSKRIF"

'n Waarnemer van een van die Engelse koerante het onlangs die belaglike metode van vraestellery in die parlement beskryf. „Vir die publiek en baie van die lede beteken die antwoorde niks", het hy gekla, omdat uit 'n sestig vrae en meer, die minister net die nommers noem, en dan so vinnig dat dit klink soos 'n „doktersvoorskrif". **„Verlore tussen die vloed van vrae het een minister gister 'n antwoord gegee wat aan 'n ander vraag behoort, maar niemand het dit agtergekom nie," aldus die koerant.**

Blykbaar het 'n minister en 'n dokter nog dit verder gemeen dat albei se foute begrawe word.

TE VEEL GEWAAG

'n Parlementslid het verlede week by die polisie gaan kla dat 'n perske binne die parlementsgebou aan hom te duur verkoop is, volgens sy skatting. Die betrokke vrugtehandelaar het darem nie geweet dat hy nou met taai klante te doen het nie — klante wat hulself nie sommer tekort laat doen nie, selfs nie eens deur 'n vleistekort nie! Moontlik sal hy sy oor-

(Vervolg op voet van volgende kolom)

winshandel in die vervolg beperk tot die publiek buite die parlement, wat al gewoont is daaraan.

ISAACS

Die voorsitter van die Britse vak- en arbeidsraad is ene George Isaacs. Hy is ook benoem tot gesamentlike president van die wêreld-arbeidskongres wat tans in Londen sit en wat, volgens 'n ander mede-president, ene V. Kunznetziv, moet ontwikkel tot 'n nuwe „internasionale" (vanuit Moskou beheer?) Vermoedelik is George Isaacs ook van dié soort „werkers" wat 'n vet salaris trek as sekretaris van 'n vakbond, en alles van arbeid af weet omdat hy hom heelwat beywer het om dit aan ander te verskaf.

GENL. GROBLER VRY

Die talryke vriende van oud-generaal M. S. F. Grobler, van Pretoria, sal met vreugde verneem dat hy tans, na agtien maande, geheel en al vrygestel is.

Politieke Slagoffers van 'n Partybewind

Mnr. Japie Trichardt

Hy is saam met 57 ander aangekla van hoogverraad. Na 'n gesloer van meer as twaalf maande is hy sonder skuldigbevinding geïnterneer.

„Ek sal my mede-Afrikaner........"

Vrystater Verbaas Hom Oor Kinderspel

Onwerklike Gedoente in Praathuis

„EK WAS VERBAAS OOR DIE KINDERSPEL," HET 'N PERSOON VAN DIE VRYSTAAT, WAT NIE JUIS 'N AKTIEWE BELANG IN DIE POLITIEK STEL NIE, AAN 'N VERTEENWOORDIGER VAN DIE O.B. GESÊ NADAT HY 'N BESOEK AAN DIE PARLEMENT AFGELÊ HET. ONS STEL DIE PERSOON SELF AAN DIE WOORD:

„Die eerste wat my getref het is die onordelikheid en gebrek aan belangstelling wat by die lede wat nog binne die saal was, aan die dag gelê is. Onderwyl 'n lid die woord voer, is daar 'n voortdurende stroom van lede wat uitstap en rondslenter, en dié wat in die banke bly, het geen ander belangstelling by wat daar gesê word nie, as om stuitlike aanmerkings en tussenwerpsels te maak. **Die hele besigheid het my so losgeruk van die werklikheid, met sy vraagstukke, voorgekom, dat ek dit nie anders as 'n groot kinderspel kan beskryf nie. Dit is duidelik dat elkeen maar net daarop uit is om met die beste sêgoed voor die dag te kom tot vermaak van die ander en tot vertoon van die eie party. Een lid het op sy sy gelê soos 'n getorpedeerde skip en het slegs in beweging gekom wanneer hy hom omgooi op die ander sy of wanneer hy die kop lusteloos oplig om 'n kinderagtige tussenwerpsel kwyt te raak.**

LEEG

Die onwerklikheid van die hele gebabbel kom die beste tot uitdrukking wanneer 'n lid sy toespraak beëindig, en dan sonder om eers te gaan sit, by die deur uitstap. In die meeste gevalle word dan van die oorkant af geantwoord op sy toespraak, onderwyl hy dan besig is om 'n koppie tee daarbuite te geniet of afleiding te vind in die geselskap van een van die baie slenteraars in die wandelgange.

„Ek was veral getref deur die feit dat onderwyl daar gebabbel word oor die vleishonger, die Minister van Landbou nie eens op sy plek is nie, maar buite in die wandelgange rondkuier. Elke opposisiespreker wat aan die woord gekom het, het op dramatiese wyse na die leë sitplek gewys en die afwesige Minister dan die les gelees of in enkele gevalle tegemoet gekom met 'n wenk.

GEFLADDER

Die lustelose onverskilligheid het op een stadium gewyk vir 'n opgewonde stortvloed van „orde! orde!" Dit is uitgelok, so het ek verneem, deur 'n moedswillige lid wat blykbaar opsetlik te naby aan die speaker se stoel verbygestap het. Hierdie gefladder in die duiwehok het, behalwe dat dit die „indringer" plotseling van koers laat verander het, egter geen groter bydrae gelewer tot die orde van die plek nie. **Kort daarna is hierdie tussenspel opgevolg deur die verskyning van 'n „agbare lid" met 'n perske in die hand, waarmee hy soos 'n vrugtekramer van bank tot bank geskuifel het om dit aan 'n hele paar „agbare lede" te vertoon.** Onbekend met parlementêre motiewe en roetine, het dit vanuit my hoek die indruk gewek van 'n kwaaijong wat sy skoolmaats belus maak op 'n verbode vrug. Later moes ek verneem dat die betrokke lid so pas teruggekeer het van die aanklagkantoor waar hy 'n beswaar gaan indien het omdat die perske binne die parlementsgebou aan hom verkoop is teen 'n breuk van 'n pennie meer as wat die vasgestelde prys sou wees—ten minste, so het die agbare lid geskat.

„In elk geval, ek het 'n wyser man uit die parlement gekom. Ek erken dat daar nou en dan iets nuttigs opgehaal word, maar of dit die prys van soveel geld- en tydverkwisting regverdig, is 'n vraag wat die volk vir homself kan stel."

4 GEE 8 SE BYDRAE

Agt lede van die Brandvlei-kommando se jukskeispelers het ter ondersteuning van die Kersfeesfonds 'n vriendskaplike wedstryd gereël waarop elkeen 10/- gegee het met die verstandhouding dat die wenners die bedrag stort.

Die wenners was: Jack Burger, Attie van der Westhuizen, Koos Zandberg en Floors Kotzé.

NEEM TOE IN POPULARITEIT

IN 'N VERANDERENDE WêRELD

Kommando

-SIGARETTE

ROND OF OVAAL

WAARDE VIR GELD

BN2274

DEFTIGE SOMERSHOEDE in groot verskeidenheid by Steyns

Parow se Moderne DAMESMODISTE

Voortrekkerweg — PAROW

Ondersteun ons Blad

Vlae en Baniere vir O.B.-Sametrekkings.

Die Ossewabrandwag is die draer van 'n grootse gedagte en taak. Gee uitdrukking daaraan deur u sametrekkings groots en aanskoulik in te rig.

ORANJE-BANIERE:

12 vt. lank, 12 vt. breed. Drie stukke met O.B.-wapen in kleure en vlerkspan van 38 dm. op middelste strook. Prys in geheel £9-10-0. Onontbeerlik vir aanskoulike sametrekkings op agtergrond van verhoog (buitelug en sale).

ANDER BANIERE:

(Oranje, blou of groen vlagkleure). 10 vt. lank en 3 vt. breed. Elkeen met O.B.-wapen van 19 dm. vlerkspan in kleure. Prys £3 elk.

O.B.-VLAE:

(a) Kommandovlag (3½ vt. x 5¼ vt.)	£1	13	0
(b) Boerejeugvlag (3 vt. x 5 vt.)	1	10	0
(c) Feesvlaggie (18 dm. x 30 dm.)		5	6
(d) Feesvlaggie (12 dm. x 20 dm.)		3	6

Die ontwerpe, grootte en pryse is deur die Organisasieleier vasgestel.

Bestel van die amptelike voorsieners:

PUBLICITÉ HANDELSREKLAMEDIENS (Edms.) BEPERK

Spoorbondkasgebou 507 — Bus 4892 — JOHANNESBURG

O.B.-Wapens in kleure (14 dm. x 10 dm.)	3/6
O.B.-Sangbundels	2/6
O.B.-Skryfblokke	2/6

K.G.-Knopie	6d.
Jopie Fourie-Knopie ...	6d.
Paul Kruger-Knopie ...	6d.
K.G.-Strikkie	6d.

Bestel vroegtydig by PUBLICITÉ vir die komende O.B. sametrekkings.

Geklassifiseerde Advertensies

GEBOORTE

VAN HEERDEN. — Aan Mnr. en Mev. P. T. van Heerden, Olive Hill, Bloemfontein, op die 25ste Januarie, 'n fris O.B.-seun. Albei gesond. Dank aan die goeie gewer.

VERLOWING

VAN AS -- NIENABER. — Hiermee maak ons twee, Naomie, van Bloemfontein en Waal, van Wolseley aan alle vriende, geïnterneerdes en oud-geïnterneerdes bekend dat ons op 7 Feb. 1945 verloof geraak het.

HUWELIK

JORDAAN — LE ROUX. — Hiermee maak ons, Pieter Jordaan van Hertzogville en Mimmie le Roux van Boshof aan familie en vriende(inne) bekend dat ons D.V. in die huwelik tree op 1 Maart om 3 uur n.m. in die N.G. Kerk (Moeder Kerk) Bloemfontein. Telegramme: **Queens Hotel, Bloemfontein.**

NEETHLING — SWART. — Adj. J. H. Neethling A4c en Asst.-Veldte. M. J. Swart A4c6, maak aan alle Brandwagte bekend dat ons getroud is op die 3de Feb. 1945.

DOODBERIG

VICTOR. — Smartlik was die heengaan van ons dierbare eggenoot en vader, Anthonie Johannes Victor, op die môre van 29 Januarie 1945, in die ouderdom van 61 jaar. „Kinders, waak en bid dat jul siele behoue bly," was sy laaste boodskap. Sy diepbedroefde eggenote en kinders, **Die Meul, Merweville.**

IN MEMORIAM

MULLER. — Na een jaar van stille nadenkinge en trane, kom ons weer by die 16de Februarie toe ons dierbaarste vrou, moeder en ouma, van haar aardse woning verhuis het.

Langsaam word die stoele ledig,
Een vir een het weg gegaan,
Sal die kring, wat hier gebreek het,
Eenmaal daar volmaak bestaan.

Die bedroefde Eggenoot **Cornelis. Kinders: Mike en Rita; Willie en Lenie, en Hendrik; Kleinkinders: Boetie, Ben en Marie.**

PERSOONLIK

ANNETTE-ATELJEE (Edms.) Bpk. Fotografiese werk van enige aard. Uitmuntende diens teen billikste pryse. Steun hierdie Afrikaners: **Spoorbondkas-Gebou, De Villiersstraat 15, Johannesburg. Foon 33-3738.**

DAMES en Here Haarkapper. Permanente haargolwing. Handelaar in tabak en fantasiegoedere. Agente vir die beroemde Election-horlosies. **W. J. Grobbelaar, Kerkstraat 93, Potchefstroom. Foon 330.**

ONDERSTEUN 'n Afrikaner-firma, reeds 40 jaar tot u diens. Stuur u produkte, pluimvee en lewende hawe aan: **H. Basson, Markagentskap, Breestraat 100, Newton.**

ONDERSTEUN 'n Afrikanersaak. A. P. **Swart** vir Kruideniersware, eetware en alle ander benodighede. **Carelinestraat 95, Brixton.** Foon 35-1879.

ONMOONTLIK? Waarskynlik is dit glad nie onmoontlik vir u om u gesondheid volkome te herwin nie. As u aan enige kwaal ly, afgesien van hoe ernstig dit is en of dit tot hiertoe as ongeneeslik beskou is, skryf aan ons en verstrek volledige besonderhede. Geen medisyne, geen heelkundige toestelle nie, en u staan onder geen verpligting nie. **The Scientific Health Institute, Posbus 1336, Kaapstad.**

WESTMINSTER - HAARKAPPERSALON. — Bestuurder J. P. Olivier. Die Salon vir here wat nie met die middelmatige tevrede is nie — **Kerkstraat 6. Foon 2-8831.**

BETREKKING VAKANT

BENODIG. — Bestuurder vir Motor Spaardele en Algemene Voorrade departement. Moet ondervinding hê van inkope en algemene bestuur. Meld ouderdom, kwalifikasies, ondervinding, salaris verlang en wanneer dienste aanvaar kan word. Applikasies moet in wees voor Saterdag, 24 Februarie. Goeie vooruitsigte. **Roelou Barry (Eiens.) Bpk., Bus 99, Robertson.**

BENODIG. Blokman. Moet sy werk ken, streng sober en eerlik wees. Meld salaris verlang so spoedig moontlik. **Gert van Rooyen, Bus 41, Uniondale.**

BENODIG. 'n Blanke Afrikaanssprekende dame om vir drie kinders onderwys te gee vanaf aanstaande kwartaal, 9de April; een std. I en twee std. II. Salaris £12 per kwartaal met vry inwoning. Vir verdere besonderhede doen aansoek by **J. J. Coetzer, Waterkloof, P. K. Brentford, Somerset Oos, K.P.**

BENODIG: 'n Eerlike, fatsoenlike jongkêrel, ongetroud, vir algemene werk op saaiplaas in die Koeberg. Moet kan werk met trekker; Boerseun by voorkeur. Salaris £6 per maand, vry inwoning; 1 April te begin. Skryf aan **A. Loubser, Bus 1, Durbanville.**

Uitgegee deur Voorslag (Edms.) Beperk, Kamer 703, Groote Kerkgebou, Adderleystraat, Kaapstad en gedruk deur Pro Ecclesia-Drukkery (Edms.) Bpk., Stellenbosch.

BELANGRIKE KENNISGEWING

DIE ondergetekende maak bekend dat hy sy wamakery en grofsmid na erf No. 126 (net agter sy garage) verplaas het. Die werk word uitgevoer net soos in die verlede. Ook het ons 'n groot voorraad gegalvaniseerde pype op hande. **W. A. Swanepoel, Posbus 80, Aberdeen.**

TE KOOP

BESTE kwaliteit Vroeë Kaapse plat uiesaad 6/6 pond vir minstens 5 pond regstreeks van die Afrikaner produsent geen spekulant. **R. J. van Rensburg, Posbus 7, Willowmore.**

EERSTEKLAS UIESAAD. Vroeë Kaapse Plat Geel, 7/6. Australiese Bruin, 6/-. Spaanse Bruin, 6/-. Kaapse Strooi, 6/-. Alles per pd. **Gert van Rooyen, Bus 41, Uniondale.**

GROENTESAAD. — Chantenay en Nanteswortelsaad 12/-. Donkerdetroitbeetsaad 10/-. Australiese Bruinuiesaad 7/-. Almal per pond. 2/- Duurder op halfponde. Spesiale afslag vir meer dan 40 pond. Alles gesertifiseer. K.M.B. Posvry. **Premier Saadkwekers en Verspreiders, Schoemanshoek, Oudtshoorn.**

MEUBELS. — Besoek of skryf aan die saak waar u waarde, diens en tevredenheid kry. **Petra-Meubels Bpk., Sentraalstraat 220, Pretoria. Posbus 1356. Foon 2-0194.**

MUILE. — 4 geleerde merries, 4 tande gewissel, twee bruines en twee swartes. £24 stuk op Le Roux Stasie gelewer. Om verdere besonderhede skryf aan **Mnr. le Roux v. d. Westhuizen, P.K. De Rust, Oudtshoorn.**

ONS bied aan Gesifte Karoomis teen 38/6 per ton; Rumis teen 12/6 per ton (minimum 12 ton); Ganna Loogas, die beste soutlek teen geilsiek en haarwurm, teen £1 per sak. V.O.S. ons stasie. Aflewering dadelik. 90% afslag op spoorvrag aan Transvaal en Natal boere. Kontant met bestelling aan **Noordelike Kaap Soutpanne, Posbus 58, Prieska.**

PAAR ¾ geteelde Corridale ramme — mooi diere teen £5 stuk. Gee groot lammers. Ook 'n paar graad Switserse koeie teen £13 stuk. **J. H. v. d. Walt, Hartbeesfontein, Middelburg, K.P.**

SOUT onmiddellik versend A 1, 59/-; No. 1, 54/-; No. 2, 49/- per ton. V.O.B. Soutpan. K.M.B. — H. J. de Beer, Rusplaas, P.K. Florisbad.

SOUT. — Ondersteun u mede-Afrikaner: Spesiale AI £2-19-2, Sneeuwit No. 1 £2-14-2, Wit No. 2 £2-9-2 per ton vry gelaai soutwerke. Adres: **M. Venter P/sak Arbeidsloon, Bloemfontein.**

SWART-WATTEL. Geharde droppers, 5 vt. x 1 tot 2½ dm. dik op dun punt. £4 per 1,000 pale; 3 tot 7 dm. op dun punt, 6 vt. lank, 1/6 per paal. Alles V.O.S. Lothair Stasie.—**J. T. Maritz, P.K. Lothair.**

SWAAR wit satyn stofasie met lang moue en kort sleep. Lengte 5vt. 6dm. Borsmate 34dm — 36dm. Doen navraag saans tussen 6 n.m. en 8 n.m. by **Kloofstraat 109, Tuine.**

TIEN speenvarkies, moeders Tamworth, vader Geregistreerde Grootwit; twee maande oud, teen £1-1-0 stuk, op Tarkastad gelewer. — **S. Bekker, Kleinfontein, Tarkastad.**

VAN'S CONCRETE PRODUCTS. — Terazzo. Kombuis- en handwasbakke, baddens, septiese tenks, pilare, vloerteëls, voertrôe. Enigiets in beton. Direkteure: **P. W. en P. G. van Heerden, Potgieterstraat 258, Pretoria.**

BLOMBOLLE

ONS het 'n beperkte hoeveelheid keurig gesorteerde Tier, Phillippinense, Regale en St. Joseph Lelies, Tjienkerintjie, Anemone, Swaardlelie, Affodil, Renonkel, Hiacinth ens. bolle beskikbaar. Bestel Vrugtebome en Wingerdstokke nou vir Winter-planttyd, voorraad beperk. Pryslyste op aanvraag. — **Herholdt se Boomkweekerye, Posbus 660, Johannesburg.**

WYNE

☛ GELLING Muskadel-likeur £2-12-6; Anker £3-17-6. 5 gelling Rooi of Wit Muskadel-Jeripigo of Beste Ou Port £2-2-6; anker £3-2-0; 5 gelling Rooi Soet Muscadel £2; anker £2-18-6. 5 gelling Worcester Hock, Soet Sjerrie of Half-soet Muscadel £1-15-0; anker £2-11-0. Voorwaardes: Kontant of K.B.A. Wyn gelewer Bonnievale-stasie. Vaatjies moet teruggestuur word. **J. C. Jonker, Weltevrede-Wynmakery, Posbus 6, Bonnievale, K.P.**

BOLAND BOTTELSTOOR

HOOFSTRAAT 73

PAARL

Foon 984

W. VOIGT (Eiens.) Bpk.

Fabrikante van

Kelder- en Besproeiingsmasjinerie.

Bus 10 . . . HUGENOOT, K.P.

NUUS UIT ALLE OORDE

Die sogenaamde drie grotes, waarmee bedoel word Josef Stalin, Winston Churchill en Roosevelt, het verlede week op Russiese gebied vergader om die vraagstukke van oorlog en vrede te bespreek. Die eerste verslae omtrent die ontmoeting getuig van „eenstemmigheid" — waarskynlik dieselfde soort „eenstemmigheid" wat in die Griekse kabinet geheers het voordat die sewe kommuniste skielik daaruit bedank en met geweld toegeslaan het.

• • •

In België het 'n regeringskrisis ontstaan deur dat die Eerste Minister, Pierlot, ingevolge kommunistiese opstoking van die sosialiste sy bedanking moes indien.

• • •

In Kanada het die regering 'n gevoelige nederlaag in 'n tussenverkiesing gely waarin die Minister van Verdediging verslaan is deur 'n Konserwatiewe kandidaat. Dit raak Kanada se oorlogsbeleid in sover dit die stuur van troepe na die buiteland betref, en 'n algemene verkiesing word in die vooruitsig gestel.

• • •

Die stadsraad van Brakpan het onlangs besluit om Afrikaans as amptelike taal van die stadsraad te aanvaar. Engels sal egter op gelyke voet behandel word. Hierdie besluit het groot opskudding in Engelse blaaie veroorsaak, wat egter geen beswaar het dat daar eentalige Engelse stadsrade bestaan wat Afrikaans misken nie.

• • •

Penicillin, die „wondermiddel", sal in die toekoms vinniger berei kan word sodat dit eerlang binne bereik van de algemene publek sal wees.

• • •

Duitse duikbote het hul slagting teen Brits-Amerikaanse skeepvaart hervat, en van Geallieerde kant word die posisie as ernstig beskryf. Die duikbote het, na beweer word, nuwe tegniese ontwikkelings ondergaan.

• • •

Min. J. H. Hofmeyr het onlangs op 'n byeenkoms gepleit vir groter verdraagsaamheid by die vredestafel. Hy het gewaarsku teen wraakneming en verklaar dat die vraagstukke alleen op 'n grondslag van liefde duursaam opgelos kan word.

Daarteenoor het sy kollega, dr. Colin Steyn, onlangs gewaarsku dat sodra die oorlog verby is, daar afgereken sal word met diegene wat teen die regering se oorlogspoging gewerk het.

VERJAARDAGKETTING

15 Feb.: Anna Nel, Bedford; Elsebeth de Bruyn, N. Paarl; Veronique Malan, Huguenot; Maria v. Niekerk, Moorreesburg; Susanna v. Niekerk, Moorreesburg; Levina Pelser, Johannesburg.

16 Feb.: Helena Burger, Wolseley; Elizabeth Burger, Wolseley; Willem Goosen, Nababeep; Stefanus Myburgh, Alheit; Joan Swanepoel, Parow; Susanna Briedenhann, Boskuil; Johanna Cloete, Zeerust; J. J. v. d. Linde, Raahoop.

17 Feb.: Pierre Vivier, Beaufort-Wes; Helene Malan, Huguenot; Johan Erasmus, Tiervlei; Frederik Naude, Stellenbosch; Anna Botha, George; Anna Bekker, Beaufort-Wes; Cornelia Visagie, Amalia; Jacoba Naude, Fouriesburg.

18 Feb.: Helena Smit, Beaufort-Wes; Dalene Roode, Paarl; Ina Geldenhuys, Sutherland; Izak Hesketh, Sutherland; Hilda Schnutzer, Grassy Park; Stefanus Kruger, Grobblershoop; Nico Coetzee, Blinkfontein; Cathrine Cillie, Paarl; Daniel Koekemoer, Baltimore; Johannes Venter, Boomsien; Susanna de Kock, Dendron; Susanna du Plessis, Hoewal.

19 Feb.: Lotz Nieuwoudt, Stellenbosch; Philipina Erasmus, Merweville; Hester Jansen van Vuuren, Merweville; Magdalena Botha, Wilgenhoutsdrift; Elizabeth Potgieter, Kirkwood; Sophia Harmse, Groot Marico; Cornelus de Kock, Bethlehem; Elsie Smit,

20 Feb: Jacobus Jooste, Sutherland; Cam-
Bethlehem.
pion Theron, Bellville; Frans Theart, Woodstock; Merida Bredenkamp, Observatory; Jan Pretorius, Boshoop; Diederik Steyn, Bethlehem.

21 Feb.: Aletta du Toit, Paarl; Lorraine v. Zyl, Tiervlei; Rita v. Wulven, Nuwelande; Hester Krause, Kirkwood; Tilda Roux, Franschhoek; Mary Jongbloed, Dendron; Kosie du Toit, Koedoeskop; Lucas Dreyer, Bethlehem.

OP AMAJUBA

Vryheidsdag word op 27 deser op Amajuba, die geskiedkundige plaas en plek van die Ossewabrandwag, gevier.

Gebiedsgenl. C. A. Pienaar van Natal tree as bevelvoerende offisier op bygestaan deur Hoofkomdt. A. P. van Heerden as laerkommandant.

Al die omliggende generaalskappe van Gebied C, D en E woon die verrigtings by.

Sprekers sal wees: Dr. J. F. J. van Rensburg, Kommandantgeneraal; Ds. S. J. Stander, Voorsitter van die Grootraad en Gebiedsgenl. Louis Bootha.

Besoekers wat by die eetlokaal van kos bedien wil wees, moet asseblief hul eie eetgereedskap verskaf. Ook is dit nodig dat almal wat kan, hul lanterns saambring.

VRYHEIDSDAG

Die Organisasieleier, genl. J. A. Smith, wens onder die aandag te bring dat Vryheidsdag, 27 Februarie, deur alle eenhede gevier moet word. Daar is hierdie keer nie 'n spesiale stuk voorgeskryf vir voorlesing nie, (behalwe die boodskap van die K.G.) en die geleentheid word gegee aan offisiere om self iets te sê voordat die vuur aangesteek word. Die program het verskyn in Die O.B. van 17 Januarie en die boodskap van die Kommandant-generaal in die uitgawe van 31 Januarie.

AANKONDIGING ! !

●

SPRINGBOK MEUBELS

Die Huis- en Kantoor-Meubeleerders

OPEN

VANAF 1 FEBRUARIE

'n tak te

Jan Phillipsgebou, Lady-Greystraat,

PAARL.

(Voorheen: Van Schaiks)

●

Rig navrae aan:
Victoriaweg 171, Woodstock.

MARKAGENTSKAP

VROEË MÔRE-MARK

KAAPSTAD

●

BETALING GESKIED ONMIDDELLIK, WEEKLIKS, MAANDELIKS OF SOOS VERLANG.

●

BESTE HEERSENDE PRYSE.

●

MINNAAR & VAN SCHOOR

Eienaar: GUSTAV RETIEF.

Telefoon 2-0212.

IS U KAR BAIE BESKADIG IN 'N ONGELUK?

Bring dit na ons en sien die resultaat ! !

ROELOU BARRY (Edms.) Bpk.

ROBERTSON — MONTAGU — BONNIEVALE — LAINGSBURG.

Ons spesialiseer in bakwerk, veral ongeluk en meganiese herstelwerk, en smeer van Karre.

Agente vir: Ford, Firestonebande en Plaasgereedskap.

VINNIGE EN DEEGLIKE DIENS GEWAARBORG.